

ZASTĘPCA PREZYDENTA BYDGOSZCZY

Łukasz NIEDŹWIECKI

Bydgoszcz, dnia 30.01.2013

WRS-t.033.2.2013

Pan Andrzej Lubiowski

Dyrektor Biura Unia Metropolii Polskich

Z zadowoleniem i satysfakcją odnotowałem fakt rozpoczęcia konsultacji społecznych | projektu ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz o zmianie niektórych ustaw. Wierzę, że to drugie podejście do tej ważnej ustawy dla demokratyzacji życia publicznego w naszym kraju zakończy się powodzeniem.

Po zapoznaniu się z zapisami projektu przedmiotowej ustawy można podkreślić | jedno, iż stanowią one podstawę prawną do jak najszerszego i najbardziej powszechnego udziału obywateli lokalnej społeczności w procesie podejmowania i decyzji. Wszak stwarzanie możliwości do rozwoju inicjatyw obywatelskich jest nieodłącznym elementem rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, gwarantującym pogłębianie poczucia tożsamości lokalnej. Innymi słowy, zasadność kontynuacji inicjatywy ustawodawczej przez Prezydenta RP w zakresie wzmocnienia udziału mieszkańców w samorządzie terytorialnym jest niepodważalna.

Projekt ustawy w obecnym kształcie jest bardziej spójny i czytelny, dzięki czemu do wielu jego rozdziałów nie mam zasadniczych uwag. Dodam też, że z wprowadzeniem w życie niektórych z nich, np. kwestii związanych z funkcjonowaniem „Zespołu współpracy terytorialnej”, wiąże spore nadzieje w kontekście integracji bydgoskiego obszaru funkcjonalnego. Podobnie należy ocenić zapisy dotyczące konwentu powiatowego oraz współpracy terytorialnej w samorządzie lokalnym. W tym kontekście interesująca wydaje się propozycja dająca możliwości łączenia funkcji prezydenta miasta i starosty powiatu ziemskiego. Jest to szczególnie ważne dla miast, wokół których rozwija się intensywne osadnictwo, silnie związane z ośrodkiem metropolitalnym.

Nadal jednak część proponowanych zapisów zawartych w projekcie ustawy, po ich przyjęciu, może wpłynąć na wydłużenie procesu legislacji samorządowych uchwał organu stanowiącego oraz decyzji organu wykonawczego. Dotyczy to nowych obowiązków wynikających m.in. z wprowadzeniem instytucji konsultacji publicznych i wysłuchania obywatelskiego. W efekcie powyższego, ewentualne odium niezadowolenia społecznego na brak szybkich decyzji władz samorządowych, spadnie właśnie na nie.

Poniżej przedstawiam zestawienie konkretnych uwag wniesionych przez wydziały Urzędu Miasta Bydgoszczy na temat proponowanych w projekcie rozwiązań. Gros z nich dotyczy rozdziału 6 pn. „Zmiany ustaw ustrojowych samorządu terytorialnego”:

- niejednoznaczne jest rozstrzygnięcie kwestii dotyczących tworzenia jednostek pomocniczych urzędów i wydawanie decyzji administracyjnych przez dzielnice (art 5.1 i art. 35 ust 2a),
- wyrażam wątpliwości co do możliwości przeprowadzenia konsultacji społecznych, których rezultaty, wg następnego przepisu, nie są wiążące dla organów gminy, co zdecydowanie zmniejsza wartość zapisów poprzedzających (art.5a1, ust 5),
- niedoprecyzowany jest sposób realizacji przepisu o konsultacjach w formie wysłuchania publicznego, zwłaszcza podczas sesji Rady Miasta bez wskazania ograniczenia ilości osób zabierających głos oraz braku wskazania limitu czasowego (art. 5ab.),
- z kolei ust. 7 tego artykułu daje mało czasu wójtowi (prezydentowi) na ustosunkowanie się do zgłaszanych opinii, zwłaszcza, jeżeli jest to na sesji lub na komisji w przeddzień sesji.
- wprowadzenie obowiązku instytucji wysłuchania publicznego dotyczącego podejmowania uchwał w sprawie statutu, jego zmian, uchwały budżetowej na kolejny rok, planów rozwoju, studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego może spowodować paraliż legislacyjny (art. 5ab.),

- w kontekście powyższego nie rozstrzygnięta jest też kwestia wprowadzania zmian do uchwały budżetowej w przeciągu trwania roku budżetowego,

- proponowany zapis dotyczący inicjatywy uchwalodawczej (art. 12a. ust. 3) nie precyzuje, kto będzie opiniował zgłaszany projekt w ramach ww. inicjatywy pod względem formalno-prawnym i finansowym. Ponadto nie określono, kto i na jakich zasadach ma dokonać ewentualnej weryfikacji osób popierających projekt,

- termin publikacji wykazów głosowań radnych ze wskazaniem przedmiotu głosowania w BIP (7 dni), może być trudny do zrealizowania, szczególnie przy przerwach świątecznych i sobotach/niedzielach. Proponuje się brzmienie: "7 dni roboczych" lub „bez zbędnej zwłoki" (art. 14. ust.2),

- obawy budzi zapis mówiący, że każdy może złożyć uwagi do projektu uchwały prezentowanej w BIP (art. 20a). Może wówczas dojść do zgłoszenia wręcz absurdalnych propozycji,

- ust.3 tego artykułu nie precyzuje terminu, w którym można składać uwagi. W praktyce kilkadziesiąt uwag zgłoszonych w dniu sesji może wydłużyć procedowanie danego projektu uchwały do kilku godzin,

- wyjaśnienia wymaga zapis art. 30c. ust. 2, który stanowi, że uchwała odmawiająca skwitowania musi zawierać szczegółowe wskazanie powodów odmowy udzielenia skwitowania, natomiast ust.4 stanowi, że „może”,

- trudno zgodzić się z brzmieniem art. 33a, w myśl którego Biuro Rady Gminy ma całkowicie podlegać Przewodniczącemu Rady. W skrajnych przypadkach zastosowanie takiego rozwiązania może doprowadzić do całkowitego paraliżu obsługi Rady. Możliwe jest również upolitycznienie obsługi Rady w zależności od podziału mandatów w Radzie. Czynności z zakresu prawa pracy i tak należą do pracodawcy. Zaproponowane rozwiązania niczego nie wyjaśniają, wręcz przeciwnie jeszcze bardziej komplikują sytuację. Ponadto ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych w art. 6 i art. 24 określa wymagania, obowiązki pracownika samorządowego.

- chociaż idea wprowadzenia do statutu miasta na prawach powiatu jednostki pomocniczej (dzielnic) jest ciekawa i rzeczywiście może spowodować dekoncentrację zadań, wydaje się jednak, że w praktyce skończy się jedynie na utworzeniu nowych struktur administracji (art. 35a).

- podobne wątpliwości związane są z propozycją zawartą w art.39 ust.4, („załatwianie indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej należących do właściwości gminy, rada gminy może upoważnić również organ wykonawczy jednostki pomocniczej albo przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej“.),

- propozycja zapisu art. 40, wreszcie precyzuje, co należy uznać za prawo lokalne. Wyeliminuje on dotychczasową dowolność interpretacji prawa lokalnego.

Projekt ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz o zmianie niektórych ustaw, zapowiada akt prawny regulujący szereg podstawowych obszarów życia społecznego. Zapisy tego interdyscyplinarnego projektu wymuszają konieczność dokonania zmian wielu innych istotnych ustawach, regulujących porządek prawny państwa i samorządów. Dlatego wciąż wydaje się zasadne postawienie pytania, czy może łatwiej było by wprowadzić modyfikacje lub nowe zapisy do istniejących już ustaw.

Bardzo proszę potraktować wyżej przedstawione uwagi jako przejaw najwyższej troski o to, by projekt, zanim zostanie uchwalony i zacznie obowiązywać jako ustawa, przedstawiał rozwiązania optymalne-nie budzące wątpliwości i dał jednoznaczne podstawy do działań obywatelskich.